

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
17 Ianuarie st. v.
29 Ianuarie st. n.

Ese în fie-care duminică.
Redacțiunea în
Közép-utca nr. 395.

Nr. 3.

ANUL XVIII.
1882.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$,
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România 2 galbeni.

Dóue emancipate.

— Comedie în 4 acte. —

(Urmare.)

Măian: (din ce vorbește, se irită tot mai tare.) Cu primirea unei visite nu se dă motiv la presupuneri de nimicuri. La rendez-vous-uri nu se visază de prosa căsătoriei și întâlnirile de seară nu sunt de loc preliminari pentru cununie. Au căzut lanțurile învechite de pe corpul vieții noastre sociale. Nu suntem noi turci și asiatici. Nu avem noi un semi-stat de sclavi în rochii și pantaloni!... Filomela dórme ziua și trăiește cântând nóptea; de ce se nu fie așa și cu dómna de Train?

Vespasia; (care l'a ascultat mai întâi cu surprindere și apoi cu entusiasm.) O vênă de ale mele ș-a luat cursul cătră el. Ne umblă prin sânge poesie. La mine a erupt când am vădut un tiner... (corigându-se) pe un tablou de Doré... la el prințușă filomelei! (Îmbrățișând pe Măian.) Te îmbrățișez, frate! Acuma ți-i sărutată fruntea prin musele divine.

Măian: (ștergându-și sudori de pe frunte.) Lasă-me! Lasă, soră! Faci de le simt pe toate nóue musele.

Vespasia: N'a fost poetic de a le pune un număr anumit.

Măian: S'ar fi putut schimbă ca anii tei.

Vespasia: Te vei face poet în maniera lui Democrit. Nu te vor ceti virginele. (Afară s'aude vorbind.)

Clopoțel: Ne vine și Bărcescu! El ne va spune și mai multe. (Bărcescu vine cu Angelica de braț. I vorbește ridând încă înainte de a intra, la ușe.)

Bărcescu (de afară): Este pré amusant, puiculiță. Acea proselită a bunei cuvințe! Haha!

Scena II.

Angelica, Bărcescu, cei d'întai.

Angelica (fiind pe pragul ușei cu Bărcescu și ȳice lui încet): Mi-ar plăce să-ți moderezi aci ilaritatea. (Apoi intră amândoi și salută societatea.)

Bărcescu: Bună séra! Ați vădut ađi un fenomen?

Vespasia: Cometul?

Bărcescu: Ba, nevêsta mea.

Măian (la parte): Este și ea frumósă ca o stea și lângă ea sémeni tu fôrte cu planetul cel incororat.

Bărcescu: Să nu-mi cunosc femeia! Ea, care de alte ori așteptă cu încuietate momentul pentru a-mi spune vr'un eveniment; ea, care bucuros ridea de secul seu: ea, ađi nu vre să șcie nimic de întêmplarea de ieri.

Măian (la parte): Să-i fie neplăcută vorba? De cumva totuș ar fi cum gândiam!... Hm! hm!

Bărcescu: Ați ađit scandal?

Angelica (il trage de roc): Bărcescu... te rog!

Bărcescu: Ați ađit dar de triumful dnei de Train? Se îmbulzesc curtisanii pe la ușa ei.

Angelica: Fă-mi plăcerea de a tăce!

Măian: Nu ne interesează! (la parte.) E neodihnită fêta... Să fie?... Séu are milă de prietena? Ce potcă m'a băgat în treburi muierêști?

Bărcescu: Ađi n'ađi alta vorbind prin oraș.

Măian (la parte): De unde drac ađ ađit? Eu o țineam taină... Cum se spun eu?... (necășit.) Par că cresc limbi în toate unghiurile.

Bărcescu: Și ȳeu! n'ați ađit?

Clopoțel: Noi nu ne ocupăm de acte vêduvite.

Vespasia (la parte): Ce sublim se ține! (Privêșce cu cochetărie la Clopoțel.)

Ana (cătră Angelica, care șede lângă ea și se pare confundată în gândiri): Șireți sunt advocații!

Angelica: O esistință plină de șireție!

Bărcescu: Ne-ađ amusat la bere.

Angelica: Acolo colportați voi minciunile ca niște femei bêtrâne.

Clopoțel (rescolit): Mint și cele tinere, cu voia dtale.

Angelica (la parte): E tot nebun, sêrmanul!

Ana (cătră Angelica): N'a mai uitat că l'ai refusat.

Bărcescu: Umblau ieri doi bărbați pe la ușile dnei de Train. Un bêtrân și un tiner... ha! ha! începutul și sfêșitul!

Vespasia (la parte): Nu pot suferi scandalul acesta! Ce-a ȳice orașul, care ne ținea pe amêndóue de emancipate, fiind că ea studiează medicina și eu îmbogățesc literatura cu talentul meu. Nu vor ȳice acum ómenii, că ađ dreptate aceia cari rid și își bat joc de „emancipate”? (Se scólă.) O batjocoresc în jurnal. (Iese.)

Scena III.

Cei d'întai, fără de Vespasia.

Bărcescu: Cel tiner ajunse mai curênd. Nu-l împedecă podagra.

Măian (rescolit): Nu sufer de podagră.

Bărcescu: ȳic de bêtrânul poftitor și nu de dta. (La parte.) Cum se slăbeșce ađul când devii bêtrân! (Tare.) Apoi sosi cărunțul pécătos.

Măian (necășit): Tu tot nebun vei remăné.

Angelica (la parte): Seracū tată!

peșe trei milioane de dinți falși și pentru plumbat în-trebuințază aur curat în sumă rotundă de 50,000 dolari, și argint și platină în preț de 100,000 dolari. De ôrece aurul acesta se îngropă cu morții în pământ, astfel un statistic a calculat că numai în cimitirele din New-York zace în pământ 1 milion și jumătate dolari d'aur. Aceste vor fi mine adevărate d'aur pentru generațiunile viitoare.

Esploratorul Hayes. Se telegrafază din New-York pentru a anunția mórtea unuia din cei mai îndrăsneți exploratori contemporani, dl Isac Israel Hayes. Atașat în 1854 la expedițiunea doctorului Kane în calitate de chirurg, dl Hayes se reintôrse din această d'ântăiu călătorie cu convicțiunea, că există o mare întinsă în jurul polului Nord. Ajutat de mai multe societăți geografice, el trebui să organizeze o expedițiune și re-incepă călătoria sa în 1860. Fără a atinge scopul cercetărilor sale, dl Hayes ajunse până la al 82-lea grad de latitudine nordică. El făcû observațiuni importante asupra țerilor percurse. În 1877 se anunțase că, în urma unor discuțiuni cu alți călători se prepară a face o nouă excursiune, tot pentru cercetarea mării întinse dela nord. Societatea geografică din Paris i decernase o medalie de aur în 1870. Dl Hayes eră abia în etate de 49 ani. Cea mai mare parte din interesantele sale lucrări au fost traduse în franțuzește: Marea liberă, Perdut în ghiături, Pământul de desolațiune, etc.

Americanii!... Judecați despre îndrăsnețele și tot odată curioșele reclame ale Americanilor. Tôtă lumea cunoșce poporala melodramă „Doue orfeline”. În teatrul din Chicago ea avû o altă deslegare decât în originalul autorului ei. Aprôpe de căderea cortinei doctorul dice în original: Ea va recăpătă vederea cu ajutorul lui Ddeu*. În teatrul numit cortina se lasă cu următoarele cuvinte: „Ea va recăpătă vederea cu ajutorul escelentei alifii a doctorului Mac-Nevin, 63 Broudway street, 3 franci gavanoșelul*.”

Fanatism ovreesc. În orașul Kremenetz, districtul Wolinov, Rusia, trecuse la creștinism un băiat de ovrei în vîrstă de 16 ani. Șese ovrei, în frunte cu unchiul apostatului, s'au înțeles să-l omóre și și-au esecutat hotărîrea. Cadavrul l-au aruncat într'o mocirlă. Criminalii sînt arestați. Poporațiunea creștină n'a putut fi de cât cu greu împedecată dela o masacrare a ovreilor.

Ghicitură numerică

de Eufemia Duma.

16. 9. 26. 27. 9. Se 'ntrebuințază în bal, dar mulți se folosesc de ea și în viață.
13. 12. 29. 8. 19. 33. 15. 33. 5. E de mare importanță în dulcea limba noastră.
29. 31. 28. 8. 28. 4. 32. Un împărat eroic roman.
7. 11. 2. 4. 8. 10. 28. Numele unui erou Elin.
2. 18. 20. 29. 28. 21. 8. 4. 21. 8. An care pentru noi e foarte însemnat.
9. 12. 8. 24. 29. 22. 29. 17. 16. 17. Marele învățat educator al unui vechiu împărat.

30. 21. 29. 28. 6. 14. 12. 32. 16. 32. Are mare rol în cristalografie.
9. 8. 9. 21. 21. 8. 2. Locul nașcerii unui erou din secolul presinte.
19. 26. 11. 10. 8. 4. 29. 8. 13. Legătura ce există între ômeni și Deime.
21. 22. 7. 22. 31. 3. 10. 22. Este riu său decât vreii un stat în Statele-Unite.
18. 25. 19. 16. 15. Percurgerea îndelungată a timpurilor.
29. 20. 10. 22. 31. 20. Domn brav al Românilor.
- 1—33. Numele unui mare fiu al României și al unui op al seu.

Termiul de deslegare e 8 februarie. Ca totdeuna, și de asta-dată se va sorti o carte între deslegători.

Deslegarea ghiciturei de șac din nr. 1 :

Când ar puté suava flóre
Sé uite rađa cea de sóre,
Ce i sbici plânsórea sa:
Eu nici atunci nu te-ăș uită.

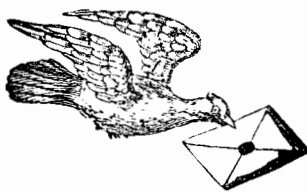
Când ar puté albina mică
Sé uite dalba fioricică,
Din care strînsé mierea sa:
Eu nici atunci nu te-ăș uită!

(Iosif Vulcan.)

Bine au deslegat-o dómnele și domnișórele: Ana Deciu, Rosa Bozanciu, Elena Zacharia n. Daminescu, Eufemia Duma, Octavia Groza, Mariți Popoviciu, Sidonia Leuca n. Tapoș, Ecatarina Vaida, Elena Vaida, Lucreția Vaida, Gabriela Dan, Lucreția de Görög n. de Pap, Sabina Cetățan, Rosa Bercian, și dnii Ioachim Muntean, Petru Valea, A. Circa, Emilian Micu, Nicolae Dubleş, Andreiu Boborony, I. R. Goga.

Premiul l'a căștigat d. Rosa Bercian în Romos.

Poșta Redacțiunii.

Dni V. P. în Tulcea. Aveți să mai supliniți 50 cruceri.

Timișóra. Cam peste trei săptămâni. Dar pân'atunci ve vom scrie.

Dnei A. G. în T. Mulțămita noastră cea mai profundă. Suprinderea a fost mare și plăcută.

Dl C. P. în M. R. Nu avem alte cărți și tablouri de vîndare, afară de cele anunțate în nr. prim al foi noastre.

Călindarul săptămânei.

Diua sept.	st. v.	st. n.	Numele sântilor și serbătorile.	Sórele resare	Sórele apune
Dumineca	17	29	† Cuv. P. Antonie c. m.	7 46	4 43
Luni	18	30	PP. Atan și Chiril.	7 44	4 45
Mărți	19	31	Cuv. Macarie Egipt.	7 42	4 47
Mercuri	20	1	† Cuv. P. Eutimie.	7 40	4 49
Joi	21	2	Cuv. P. Macsim.	7 39	4 51
Vineri	22	3	S. Apost. Timoteu.	7 37	4 52
Sâmbeta	23	4	S. Muc. Clemente.	7 36	4 54

Proprietar, redactor respunďător și editor: IOSIF VULCAN.

Cu tipariul lui Eugeniu Hollósy în Oradea-mare. Strada principală nr 274..